

Quickscan ecologie Parnassiapark te Bergen aan Zee

Onderwerp: Quickscan ecologie Parnassiapark te Bergen aan Zee

Projectnummer: 357356

Datum: 24-11-2017

1 Inleiding

Kader van het onderzoek

We toetsen projecten of handelingen aan de wet- en regelgeving voor natuur. Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden.
 - Soortenbescherming.
 - Houtopstanden.
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) en eventueel gebieden buiten het NNN zoals weidevogelleefgebieden, akkervogelgebieden en ganzenfoerageergebieden;
- Overig beleid (bijvoorbeeld gemeentelijk).

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

In overleg met de opdrachtgever is besloten dat het natuuronderzoek zich uitsluitend richt op soortbescherming. Gebiedsbescherming en houtopstanden zijn dan ook niet beoordeeld.

Aanleiding en doel

Door ingenieursadviesbureau Sweco is een concept-ontwerp bestemmingsplan (Bazuin, 2017) ten behoeve van de verplaatsing van het dierenverblijf in het Parnassiapark opgesteld. In het kader van het vooroverleg is dit plan is door de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (hierna: RUD) beoordeeld.

Box 1: Onderbouwing RUD.

Soorten

De ruimtelijke onderbouwing geeft aan dat er een onderzoek naar natuur zal worden uitgevoerd in verband met de sloop van het bestaande dierenverblijf.

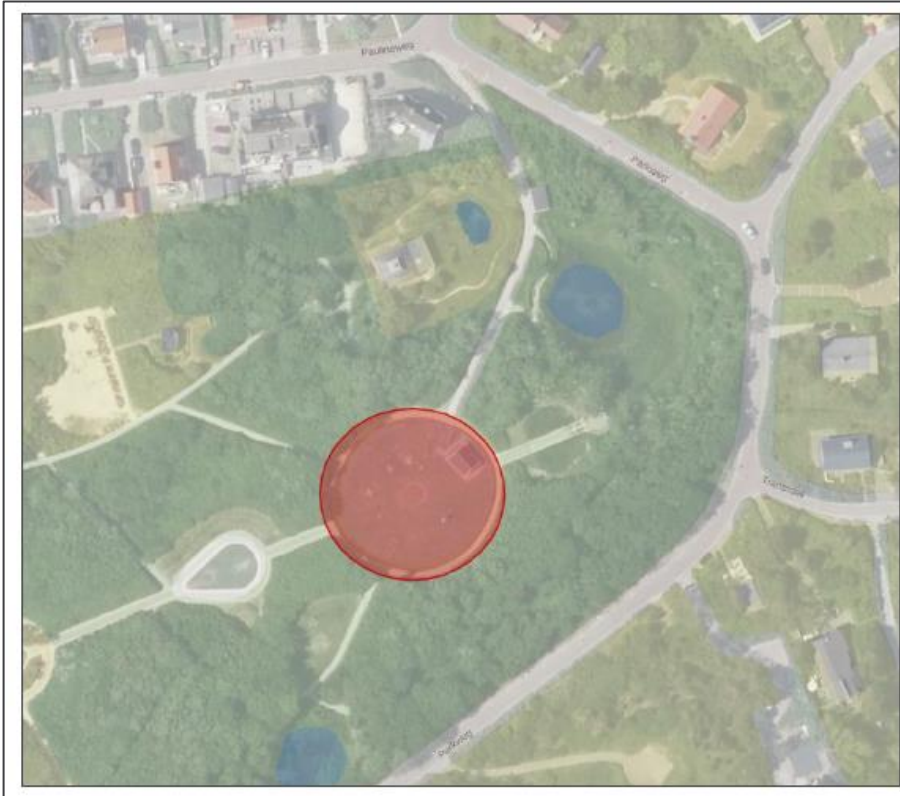
Wij adviseren dat tevens de sloop van de volière daarbij wordt betrokken, alsmede de invloed van de nieuwbouw op beschermde soorten. Ook dient de onderbouwing de zorgplicht van de Wet natuurbescherming te omschrijven.

Aan deze aspecten besteedt de ruimtelijke onderbouwing onvoldoende aandacht. Tenslotte: de opmerking dat de nieuwbouw geen effect heeft op soorten, is zonder onderzoek onvoldoende onderbouwd.

Doel van voorliggend onderzoek is te voldoen aan het gevraagde van de RUD.

Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied ligt in Bergen aan Zee tussen de Paulineweg en Parkweg en maakt deel uit van de centrale zone van het Parnassiapark.

Figuur 1: Ligging plangebied (rood omcirkeld).

De dierenweide ligt in de centrale zone van het Parnassiapark. De zichtas van het park loopt hier recht doorheen. In de bestaande situatie onderbreekt het bouwvlak met daarop het huidige dierenverblijf deze zichtas. Deze zichtas is in het vastgestelde herinrichtingsplan Parnassiapark opgenomen. Onderstaand figuur geeft deze zichtas uit het herinrichtingsplan weer.

2 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.)

- Lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- Lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- Lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.)

- Lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- Lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- Lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten geldt een vergelijkbaar stelsel van verbodsbepalingen als in de Flora- en faunawet het geval is. Dat betekent dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde

soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Voor andere beschermde soorten geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. De vrijstellingslijsten die in de provinciale verordeningen zullen worden opgenomen zijn nog niet voor alle provincie vastgesteld. In dit kader wordt er uitgegaan van de voorlopige lijsten, voor zover beschikbaar.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet dient ontheffing dient te worden aangevraagd. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuw wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheid beoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) (minimaal laatste 5 jaar)
- Soortenatlassen met recente data (als bij NDFF).
- Onderzoeksrapporten

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling samen brengt met bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 3 november 2017 door een ter zake kundig ecooloog van Sweco. Onderstaande foto's geven een indruk van het plangebied door middel van foto's die gemaakt zijn tijdens het veldbezoek.

Figuur 4 en 5: Te slopen en vernieuwen dierenverblijf.

Figuur 6 en 7: Voormalige locatie volière met nieuwe schuur.

Figuur 8 en 9: Te slopen en vernieuwen schuur.

Uit figuur 6 en 7 blijkt dat de volière ten tijde van het veldbezoek reeds was verwijderd en dat ter plaatse van de volière een schuur is geplaatst.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of deze soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Wet natuurbescherming aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

3 Resultaten

Voorkomende ecotopen

Het plangebied is gelegen in een duingebied dat behoort tot de ‘grijze duinen’. Het plangebied betreft een gecultiveerd park, dat vooral begroeid is met bomen en struiken. Het binnen gedeelte van het park heeft een opener karakter en bestaat uit gras. Dit gedeelte is in gebruik als dierenweide. Ook is een vijver in het park aanwezig.

Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Volgens het bronnenonderzoek zijn binnen en in de omgeving van het plangebied geen vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten waargenomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

De opstellen zijn opgetrokken uit hout met een plat dak of een zadeldak, zonder dakbeschot, met bitumen, zie figuur 10 en 11. Gebouwbewonende soorten zoals huismus en gierzwaluw zijn hierdoor op voorhand uit te sluiten.

Figuur 10 en 11: Inpandig overzicht van het dierenverblijf (links) en schuur (rechts).

Voor de werkzaamheden worden geen bomen gekapt. Indien de werkzaamheden (slopen en nieuwbouw opstallen) worden uitgevoerd in het vogelbroedseizoen (grootweg tussen half maart en half juli) kunnen vogels die broeden in de bosschages, in de directe omgeving van de werkzaamheden, worden verstoord.

Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in en nabij het plangebied geen vleermuizen zijn waargenomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De te slopen opstallen zijn niet geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen aangezien de opstallen uit hout zijn opgebouwd en geen dakbeschot hebben waar vleermuizen kunnen verblijven, zie figuur 10 en 11. Ook worden geen bomen gekapt, of verlichting op de nieuwe opstallen aangebracht, waardoor effecten op boombewonende vleermuizen zijn uit te sluiten

Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Volgens het bronnenonderzoek zijn geen overige zoogdieren binnen of nabij het plangebied waargenomen. Wel is op grote afstand van het plangebied een boomarter waargenomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De aanwezigheid van habitatrictlijnsoorten is op basis van het bronnenonderzoek en de afwezigheid van geschikt habitat uit te sluiten. Wel is het plangebied geschikt voor algemene soorten zoals het konijn, huismuis en bosspitsmuis. De werkzaamheden betreffen het verwijderen van opstallen en opnieuw oprichten van opstallen.

Amfibieën en reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn volgens het bronnenonderzoek geen waarnemingen van beschermde soorten bekend. Wel is in de directe omgeving van het plangebied een waarneming van een zandhagedis bekend. De waarneming is in de kern van Bergen aan Zee gedaan. In de verdere omgeving zijn geen waarnemingen van de zandhagedis bekend.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De aanwezigheid van beschermde soorten binnen het plangebied is niet aannemelijk aangezien er geen geschikt habitat voor de zandhagedis aanwezig is. De waargenomen zandhagedis betrof hoogstwaarschijnlijk een zwervend exemplaar dat op zoek was naar geschikt leefgebied.

Vissen

Binnen en nabij het plangebied zijn geen open wateren aanwezig. Analyse en toetsing van mogelijk effecten op vissen is niet noodzakelijk en is dan ook niet uitgevoerd.

Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Binnen en buiten het plangebied zijn geen verspreidingsgegevens bekend van ongewervelden. Als de aanwezige ecotopen in beschouwing worden genomen is het niet aannemelijk dat binnen het plangebied beschermde ongewervelden zullen voorkomen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Effecten op beschermde soorten zijn in verband met de verspreidingsgegevens en de afwezigheid van geschikt habitat uit te sluiten.

Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Volgens het bronnenonderzoek zijn binnen het plangebied geen beschermde planten waargenomen. Wel zijn ten zuiden van het plangebied, in beschermd natuurgebied, diverse beschermde planten waargenomen (kartuizer anjer, rozenkransje, stofzaad).

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor genoemde beschermde soorten. Deze soorten komen voor in droge duinen. Het plangebied behoort niet tot de drogere duinen, waardoor de aanwezigheid van deze soorten niet aannemelijk is.

4 Conclusie en advies

Conclusie

Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt geconcludeerd dat binnen het plangebied, en dan specifiek ter plaatse van de opstallen, geen beschermde soorten worden verwacht of voorkomen. Er is geen aanvullend veldonderzoek noodzakelijk, ook is geen ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd. De werkzaamheden kunnen zonder overtreding van het soortenbeschermingsregime van de Wet natuurbescherming worden uitgevoerd.

Aanbevelingen

Geadviseerd wordt om de werkzaamheden zo spoedig mogelijk, maar ruim voor het vogelbroedseizoen, uit te voeren. In de regel wordt als vogelbroedseizoen de periode van ruwweg 15 maart tot 15 juli gehanteerd. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen periode gehanteerd, maar is het van belang of een broedende vogel aanwezig is. Houdt hier rekening mee, vooral omdat sommige soorten bijna jaarrond kunnen broeden.

5 Bronnen

Bazuin, S. 2017. Concept-ontwerp bestemmingsplan. Verplaatsing dierenverblijf Parnassiapark. Projectnummer: 357356. Referentienummer: SWNL0, 28-8-2017. Sweco Nederland B.V. Alkmaar.

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Ecogrid. Uitvoerportaal. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/> op 23 november 2017.

Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord. 2017. Parnassiapark (Parkweg) te Bergen aan Zee. Advies bestemmingsplan t.b.v. verplaatsing dierenverblijven. Kenmerk: RUD17.227470, 9 oktober 2017.